

Sygn. akt V CSK 237/14

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z wniosku R. S.

przy uczestnictwie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział W., M. Sp. z o.o.
w P., L. S.-S., K. S. i W. S.

o zatwierdzenie uchylenia się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu
spadku,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 listopada 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od postanowienia

Sądu Okręgowego w W.

z dnia 20 września 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący oparł wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania na przesłankach określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją w piśmiennictwie rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie. Ponadto zagadnienie powinno zostać sformułowane z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których powstało. Wreszcie, zagadnieniu prawnemu musi towarzyszyć odpowiedni wywód zawierający należycie uzasadnioną argumentację, przemawiającą za jego rozstrzygnięciem w określony sposób oraz wykazującą wadliwość sposobu rozwiązania przedmiotowego zagadnienia w zaskarżonym orzeczeniu (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 grudnia 2011 r., III SK 29/11, z dnia 19 października 2012 r., III SK 10/12, z dnia 18 września 2012 r., II CSK 150/12, z dnia 19 czerwca 2013 r., VCSK 420/12 - nie publ.). Tymczasem Skarżący ograniczył się do jednozdaniowego wskazania, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, nie wiążąc go z żadnym konkretnym przepisem, ani też nie wyjaśniając jego istoty.

Odnosząc się do potrzeby dokonania wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości oraz wywołujących rozbieżności w orzecznictwie, trzeba wskazać, że odwołanie się do tej przesłanki wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni bądź niejednolita jego wykładnia wywołuje rozbieżności w powołanym przez skarżącego orzecznictwie sądów. Tylko wtedy wykazany zostanie

publicznoprawny charakter skargi kasacyjnej, której celem podstawowym jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2007 r., I UK 60/07, nie publ.). Skarżący natomiast powołał się na problem, który był dotychczas jednolicie wykładany w orzecznictwie Sądu Najwyższego, a przytoczone przez niego rozbieżności dotyczyły stanowisk wyrażanych w doktrynie. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego, nie jest błędem istotnym nieznanie przedmiotu spadku pozostająca w związku przyczynowym z niedołożeniem przez spadkobiercę należytej staranności w ustalaniu rzeczywistego stanu majątku spadkowego (zob. m. in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., V CSK 337/09 oraz z dnia 1 grudnia 2011 r., I CSK 85/11 - nie publ.). Sąd Najwyższy wypracował również kryteria, które sądy orzekające w sprawie powinny uwzględnić. Zgodnie z nimi, ocena sądu powinna odnosić się do konkretnych okoliczności sprawy, nieodzownych do ustalenia, jakich aktów staranności można było wymagać od strony (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 2005 r., IV CK 799/04, OSNC 2006, nr 5, poz. 94, BSN 2005, nr 11, s. 12 oraz z dnia 29 listopada 2012 r., II CSK 172/12, „Monitor Prawa Bankowego” 2013, nr 10, s. 51).

Z ustaleń Sądu Okręgowego w W. dokonanych w niniejszej sprawie wynika, że spadkobierca nie dołożył należytej staranności. Stanowisko to zostało uzasadnione z obszernym odniesieniem do kryteriów ustalonych przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie może zaś opierać się na zarzutach dotyczących ustalenia faktów albo oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy uznał, że przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania nie zostały spełnione i orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).